

Data	Liczba świń		Liczba świń z intensywnością inwazji w 1 g		
	bada-nych	zarażonych	1 larwy	1—3 larwy	3 larw
17.06	55	12 (21,8 ⁰ /o)	7 (12,7 ⁰ /o)	1 (1,8 ⁰ /o)	4 (7,3 ⁰ /o)
30.06	100	31 (31,6 ⁰ /o)	17 (17,0 ⁰ /o)	2 (2,0 ⁰ /o)	12 (12,0 ⁰ /o)
7.07	80	30 (37,5 ⁰ /o)	13 (16,3 ⁰ /o)	1 (1,3 ⁰ /o)	16 (20,0 ⁰ /o)
14.07	80	33 (41,3 ⁰ /o)	21 (26,3 ⁰ /o)	4 (5,0 ⁰ /o)	8 (10,0 ⁰ /o)
21.07	122	45 (36,9 ⁰ /o)	25 (20,5 ⁰ /o)	6 (4,9 ⁰ /o)	14 (11,5 ⁰ /o)
Ra- zem	437	151 (34,6 ⁰ /o)	83 (19,0 ⁰ /o)	14 (3,2 ⁰ /o)	54 (12,4 ⁰ /o)

Tab. 2. Intensywność inwazji *Trichinella spiralis* u szczurów (badano metodą wytrawiania po 10 g mięśni)

Numer szczura	Liczba larw stwierdzonych w 1 g mięśni
1	0
2	32,2
3	52,0

pony. Wynika to bowiem z cytowanej powyżej pracy Prosta i Nowakowskiego (3), że dopiero badanie 10 g mięśni przepony pozwala na 100% stwierdzenie inwazji o intensywności powyżej 0,25 larwy/g próbki.

U 2 z 3 badanych szczurów stwierdzono w mięśniach larwy włośni (tab. 2). Trudno jednak uznać te zwierzęta za jedyną przyczynę utrzymywania się ogniska włośnicy w tuczarni. Badania 14 świń pochodzących z gospodarstw indywidualnych znajdujących się w najbliższym sąsiedztwie tuczarni dały bowiem wynik negatywny. Gdyby szczury stanowiły główne źródło inwazji, włośnica wystąpiłaby także w tych gospodarstwach, znajdujących się na szlakach wędrówek gryzoni z tuczarni.

W celu eliminacji ogniska, utrzymującego się wiele lat, zlikwidowano trzodę chlewną i po raz kolejny wykonano deratyzację.

Analiza przedstawionego ogniska skłania do postawienia kilku pytań, pozornie retorycznych, na które w chwili obecnej brak jest jednoznacznych odpowiedzi:

— jakie są drogi rozprzestrzeniania i warunki utrzymywania *Trichinella spiralis* w biocenozach lub populacjach w warunkach krajowych;

— jak postępować w przypadkach ognisk włośnicy, by doprowadzić do ich całkowitej likwidacji;

— co jest celem badania poubojowego: wykrycie inwazji o intensywności zagrażającej zdrowiu człowieka, czy też wykrycie w tuszy nawet pojedynczych larw włośni?

W związku z powyższym prowadzenie dalszych, szczegółowych badań nad inwazjologią, diagnostyką i epidemiologią włośnicy wydaje się być bardzo celowe.

Piśmiennictwo

1. Gundlach J. L., Samojułowicz M., Sadzikowski A. B.: Medycyna Wet. 48, 351, 1992.
2. Knapen F. van: Wiad. parazyt. 35, 475, 1989.
3. Prost E. K., Nowakowski Z.: Fleischwirtschaft 70, 593, 1990.
4. Skovgaard N.: Medycyna Wet. 43, 21, 1987.

Adres autora: prof. dr hab. Jerzy Gundlach, ul. Sowińskiego 8/37, 20-040 Lublin

ANDRZEJ WANDURSKI

Szamocin

Próba opanowania pleuropneumonii świń w fermie przemysłowej

Summary

An attempt to restrict pleuropneumonia of pigs on an industrial farm

Many cases of pleuropneumonia were observed in pigs aged 3—4 months on an industrial farm. In order to determine an optimal procedure there was performed an experiment on three groups of pigs. Group one containing 654 young pigs aged 6 weeks was given amoxicillin for 7 days at a dose of 12 g per 100 l of water. A vaccine against pleuropneumonia was administered the second group of young pigs (660 animals). The third group (660 young pigs) was vaccinated between 8 and 11 weeks of life against pleuropneumonia and in the period between vaccinations amoxicillin was administered for 7 days at a rate of 25 g per 100 kg of feed. Each experimental group of animals was compared with a control group comprising a nearing number of animals. The best results were observed in the third group mortality of 2.6 per cent compared with 7.7 per cent of death in the control group; daily weight gains were at 7.7 per cent higher than those in controls.

W ostatnim dziesięcioleciu pleuropneumonia świń wywoływana przez *Actinobacillus pleuropneumoniae* stanowi coraz poważniejszy problem zdrowotny w dużych chlewniach (2, 3, 4, 5, 6, 7). W zagranicznym piśmiennictwie to schorzenie określane jest również jako glässerschen Krankheit (2) lub gemofileznaja plevropnevmonija sviniej (3, 4). W ostrej postaci choroby śmiertelność może sięgać 100%, a przy postaci przewlekłej obniżają się przyrosty wagowe i występuje masowe charłaczenie (1, 5). W celu zwalczania schorzenia stosuje się działania z zakresu zoohigieny (3, 5), immunoprofilaktyki (5) i chemioterapii (4, 5, 6). W opisywanej fermie przemysłowej masowe schorzenia układu

oddechowego wystąpiły w 1984 r. w postaci enzootycznego odoskrzelowego zapalenia płuc (8), a od 1990 r. odnotowano nasilenie się zmian sekcyjnych charakterystycznych dla pleuropneumonii.

Celem pracy było sprawdzenie skuteczności kombinowanego działania szczepienia czynnego i profilaktycznego stosowania amoksycyliny na przebieg enzootii.

Materiał i metody

Obserwacje przeprowadzono w 1990 i 1991 r. w fermie „S” o rocznej produkcji około 30 000 tuczników. Doświadczenie przeprowadzono na trzech grupach zwierząt. Pierwszą grupę doświadczalną stanowiły 654 warchlaki w wieku 6 tygodni, którym przez 7 dni podawano amoksycylinę w postaci paracyliny produkowanej przez Intervet w dawce 12 g na 100 litrów wody. Drugą grupę doświadczalną stanowiło 660 warchlaków, które w 8 tygodniu życia szczepiono emulsyjną szczepionką przeciw pleuropneumonii świń i po 3 tygodniach zabieg ponawiano. Szczepionkę wyprodukowano w Instytucie Weterynarii w Puławach, częściowo w oparciu o serotypy *A. pleuropneumoniae* występujące w fermie „S”. Trzecią grupę doświadczalną stanowiło 660 warchlaków w wieku 8 tygodni, które dwukrotnie w odstępach 3 tygodni zaszczepiono szczepionką przeciw pleuropneumonii. W okresie między szczepieniami zwierzęta przez 7 dni otrzymywały amoksycylinę w dawce 25 g na 100 kg suchej paszy. Każdej grupie doświadczalnej odpowiadała grupa kontrolna warchlaków w tym samym wieku i zbliżonej liczebności. Wyniki doświadczenia oceniano na podstawie przyrostów wagowych i odsetka zwierząt osiągających w przewidzianym terminie masę rzezną około 110 kg.

Istotność różnic między grupami określano testem Chi kwadrat.

Wyniki i omówienie

W grupie I między kuracją a przerzutem do sektora